

OVERLEVEN ALS STUDENT

*bijbelse
survivalgids*

ROLF ROSSE

BOEKENCENTRUM

OVERLEVEN ALS STUDENT

Bijbelse survivalgids

Rolf Robbe

Uitgeverij Boekencentrum – Zoetermeer

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk Forest Stewardship Council (FSC) draagt. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt.

Ontwerp omslag en binnenwerk: Reprovinci

ISBN 978 90 239 2800 3

NUR 707

© 2014 Uitgeverij Boekencentrum – Zoetermeer

Alle rechten voorbehouden

INHOUDSOPGAVE

Van start		4
Week 1 & 2	Studeren als christen	5
Week 3 & 4	Geschied, ongeschied	33
Week 5 & 6	Overtuigd	61
Week 7 & 8	Je kunt het!	89
Week 9 & 10	Christen zijn, hoe doe je dat?	117
Week 11	Waar doe je 't allemaal voor?	145
Gebbruiksaanwijzing		157

VAN START

Je studietijd is een uitdagende tijd. Je maakt er keuzes voor je hele leven. Voor veel mensen verandert de studietijd voorgoed hun kijk op zichzelf en de wereld. Het is ook een soort survival. Je staat voortdurend voor verrassingen en uitdagingen die je het hoofd moet bieden: nieuwe mensen, nieuwe vraagstukken, nieuwe situaties en nieuwe kennis.

Wat heeft die studietijd te maken met je leven met God? Alles. Je geloof bepaalt je kijk op het leven. Maar je studie kan die kijk behoorlijk (ver) kleuren. En hoe reageer je dan als christen op al die vragen die je aan het denken zetten of misschien wel aan het twijfelen? Hoe maak je de goede keuzes uit alle alternatieven die zich voordoen en waarvan de Bijbel slechts een van de vele opties lijkt? Hoe passen jouw geloof en je studie bij elkaar?

Geloof en wetenschap gaan heel goed samen en je kunt met je studie God vereren. Dit boek wil je op weg helpen en houden in deze zoektocht met Gods Woord als de routekaart. De Bijbelstudies zetten je aan het denken over wie jij bent als student en als christen. God geeft je als Heer van de schepping de opdracht om zijn schepping te bestuderen en verder te gaan ontwikkelen. Dat zegt iets over wie jij bent en wat de zin is van jouw studie. Je confronteert je met een aantal inzichten over de praktijk van je studie. Je ontdekt welke competenties je nodig hebt om als christen je studie te overleven. Tot slot kun je aan de slag met een aantal richtlijnen voor de praktijk van alledag.

Je vindt in dit dagboek steeds vijf bij elkaar horende Bijbelstudies (Wegwijzers) die je bijvoorbeeld in een week kunt lezen. De in totaal 55 Bijbelstudies worden afgewisseld met enkele Tussenstops. Daarin lees je verhalen van 'studenten' uit de Bijbel en hoe zij leerden. Tussendoor vind je ook gebeden en Materiaaltips voor een website, een boek of een lied. Je kunt dit dagboek alleen lezen of erover in gesprek gaan met anderen. Daarvoor vind je achterin enkele tips.

Ik wens je een goede reis toe. God is dicht bij je.

Rolf Robbe

WEEK
1 & 2

Studeren als christen

Studeren is Gods wereld ontdekken. Is eigenlijk ook hemzelf ontdekken. Studeren is dus bij uitstek een bezigheid voor christenen. Sterker nog, God zelf zet je aan de studie. En hij helpt je op de zoektocht naar antwoorden in zijn schepping. Als je zijn schepping bestudeert, het leven van mensen en dieren, de natuur of de techniek, ontdek je steeds meer van zijn grootheid. God is de creatieve ontwerper en schakelt jou in om alle mogelijkheden in zijn schepping te onderzoeken en verder te ontwikkelen. Dat is Gods opdracht voor alle mensen. In welk kader staat die opdracht, wat is het doel ervan en welke rol heb jij precies? En wat valt er voor een christen zoal te bestuderen?

WEGWIJZER 1

OPDRACHT TOT STUDIE

Genesis 2:19

En God bracht de in het wild levende dieren en alle vogels bij de mens om te zien welke namen de mens ze zou geven: zoals hij elk levend wezen zou noemen, zo zou het heten.

Studeren geeft je grip op de werkelijkheid. Als je weet hebt van een verschijnsel, een aandoening of een procedé kun je er iets mee. In het begin is het allemaal nieuw, groot en onoverzichtelijk. Je weet er nauwelijks iets van. Maar hoe meer je erover leest, praat en nadenkt, hoe meer je inziet hoe de zaken in elkaar zitten. Je leert namen en termen, je ziet oorzaken en gevolgen en chronologische verbanden. Je kunt

verklaren waarom iets is zoals het is en wellicht hoe het zal worden. Je leert hoe je het beste kunt handelen. Steeds meer leer je door te borduren op je pas verworven kennis en er zelf nieuwe kennis aan toe te voegen door onderzoek en experimenten. Door te studeren kun je de wereld om je heen verder ontwikkelen. Zo ben je net als Adam bezig de schepping onder je gezag te brengen. God zelf had hem en

daarmee de mensen opgedragen: Heers over de vissen van de zee, over de vogels van de hemel en over alle dieren die op de aarde rondkruipen. De wereld onder je gezag brengen: dat betekent dat je er iets over te zeggen hebt en dat je mee mag bepalen hoe die eruit komt te zien. God benoemde de mens al in het paradijs tot beheerder en medeontwikkelaar van zijn schepping. De schepping was en is nog niet af. God heeft er tal van mogelijkheden ingelegd die wij mogen ontdekken en verder ontwikkelen zodat de schepping nog mooier wordt: onbekende werelden, materialen, verschijnselen en mensen. Vanaf Adam zijn de mensen dan ook aan de slag gegaan met architectuur, techniek, cultuur, landbouw, veeteelt en vervoer. Jij mag verder bouwen op en met de kennis die er al ligt.

Het is een verantwoordelijke taak die God ons geeft. Je studie is dan ook niet een vrijblijvende zaak. Je bent bezig in Gods koninkrijk en je wordt gestuurd door de koning zelf. Hij geeft je zijn zegen in je studie en helpt je om je doelen te halen. De resultaten van je ontdekkingen rapporteer je aan hem, je opdrachtgever. Je legt aan hem verantwoording af van wat je hebt gedaan en wat het heeft opgeleverd. Zo beheer je in afhankelijkheid Gods schepping. Onderzoeken, ontwerpen en experimenteren zijn geweldige mogelijkheden die God ons biedt. Studeren en de schepping ontwikkelen: in feite doen we niets anders dan wat God ons opdraagt – gezag voeren en verder ontwikkelen. Juist je studietijd leert je wat je taak en plaats is in Gods schepping.

En jij?

Vind jij ook dat jouw studie een opdracht van God is? Welke consequenties heeft dat voor jou?

WEGWIJZER 2

SPEELTERREIN

Psalm 8:6-7

U hebt hem bijna een god gemaakt,
hem gekroond met glans en glorie,
hem toevertrouwd het werk van uw handen
en alles aan zijn voeten gelegd.

Nieuwe mogelijkheden ontdekken, nieuwe inzichten opdoen en steeds meer grip krijgen op de wereld om je heen. Dat zijn van die sensaties die studeren razend interessant maken. Het geeft je een goed gevoel als je merkt dat je iets begrijpt en als je boven de stof staat. Alsof je weer een stukje van de werkelijkheid hebt onderworpen en er baas over bent geworden. Zo'n gevoel past wel bij Psalm 8. Daar zegt David: De mens is bijna

een god. De schepping ligt aan je voeten. Je mag met de schepping doen wat je wilt. Ga je gang in het gebruik van bronnen, het combineren van materialen en het experimenteren met gedrag. Probeer alles uit en ontdek nieuwe materialen en mogelijkheden, voer de snelheid op van (elektronisch) verkeer en pas nieuwe inzichten toe om de welvaart te vergroten. De wereld is een speelterrein waarin de mens al zijn kwaliteiten

Materiaalclip

Beluister Psalm 8 eens in een bewerking van Psalmen voor Nu.

mag inzetten en op winst mag rekenen. Je mag eruit proberen te halen wat erin zit. Mensen doen dat al eeuwen. En met succes. Geslaagde wetenschappers krijgen prijzen en worden geëerd in de media. Studie en wetenschap doen ertoe; ze helpen om ons bestaan nog mooier te maken, met minder kans op ziekte, oorlog en honger. Als student sta je uitstekend voorgesorteerd. Je doet ertoe! In onze eeuw zien we waar dat toe geleid heeft. De mens lijkt de aarde te beheersen en voelt zich oppermachtig en autonoom in zijn mogelijkheden en uitvindingen. Er lijkt geen einde aan zijn nieuwsgierigheid en de elektronica en techniek bieden eindeloos veel mogelijkheden. De schepping lijkt onuitputtelijk en blijft ons uitdagen en inspireren. Studeren en onderzoeken, een geweldige taak!

En jij?

Ben jij er trots op dat je studeert?

WEGWIJZER 3

WIE IS DE BAAS?

Psalm 8:2

HEER, onze Heer, hoe machtig is uw naam
op heel de aarde.

De mens is als een god die de schepping steeds meer onderwerpt. Als student ligt een wereld aan mogelijkheden voor je open. Je kansen op de arbeidsmarkt stijgen met je studieresultaten.

Maar we moeten de focus even bijstellen. Dat gebeurt ook in Psalm 8. HEER, onze Heer, hoe machtig is uw naam op heel de aarde, zo begint David zijn loflied op God. Alles in Davids leven draait om God. Om zijn macht en glorie. En die ziet David overal om zich heen in de schepping. Hij is diep onder de indruk van de maan en de sterren. Hoe heeft God die ooit kunnen maken en een plaats kunnen geven in het heelal? Zo veel sterren met al die verschillen in licht en grootte

en hun vaste onderlinge afstanden. David is verbijsterd over de macht van die geweldige God. Inderdaad, je ontdekt hoe geweldig God is als je zijn schepping onderzoekt. Dat ontdekte David, maar wij weten intussen nog veel meer. Bijvoorbeeld over de onmetelijke afstanden in het stukje van het heelal dat wij zien. Onvoorstelbaar groot en mooi gemaakt. Of over de samenstelling van de materie en het ontstaan van de mens. Of kijk naar de wonderen dichter bij huis. Hoe een mierenvolkje ontstaat, zichzelf onderhoudt en zorgt voor overleven. Hoe een plant groeit, mooie bloemen vormt en zorgt voor zaad en verspreiding. Hoe jouw oog in

elkaar zit, steeds weer scherp stelt en de beelden doorgeeft aan je hersenen. We hebben een geweldige schepper!

Als je dan weer kijkt naar ons werk als mensen van deze aarde maakt dat je blij en bescheiden. Blij dat jij de opdracht krijgt die schepping verder te exploreren. Jouw studie is maar niet een dingetje van jou alleen, je bent met je studie bezig in Gods koninkrijk. Studeren is belangrijk werk. Maar het maakt je ook bescheiden. God is zo oneindig groot en machtig, zo ongekend creatief en intelligent, wat heb jij naast hem nou te betekenen met je beperkte verstand en gaven? Wat wij mensen kunnen ontdekken van Gods schepping heeft toch zo zijn grenzen. Wetenschappers hebben soms prachtige theorieën en verklaringen. Met hun theorie over de oerknal als begin van alles proberen ze het ontstaan van onze aarde te verklaren buiten God om. Maar intussen zijn we erachter gekomen dat die theorie op veel

Bekijk dit filmpje eens. Het bezingt Gods grootheid in zijn schepping en liefde.

fronten faalt. Waarom was er bijvoorbeeld na de oerknal ineens iets en waarom niet nog steeds niets?

We blijven altijd bezig met ontdekken en verklaren maar we zijn er nog lang niet. Dat geldt voor de psychologie evengoed als voor de technologie, voor chemie evenzeer als voor onderwijskunde. God heeft ons weliswaar een grote plaats gegeven in het ontdekken van zijn schepping. Maar ons werk blijft bescheiden in het licht van zijn grootheid en de complexiteit van de schepping. En dat dwingt ons tot aanbidding: hoe groot zijt gij!

En jij?

De schepping is oneindig en ons verstand is beperkt. Wanneer loop jij tegen de grenzen aan van je weten of kunnen? Hoe ga je daarmee om?

WEGWIJZER 4

DE ZIN VAN STUDEREN

Prediker 1:13-14

Ik heb met heel mijn hart elke vorm van wijsheid onderzocht, want ik wilde alles wat onder de hemel gebeurt doorgronden. Het is een trieste bezigheid. Een kweiling is het, die de mens door God wordt opgelegd. Ik heb alles gezien wat onder de zon gebeurt, en vastgesteld dat het niet meer is dan lucht en najagen van wind.

Een van de grootste onderzoekers in de Bijbel was wel de Prediker. Hij probeerde erachter te komen wat de zin van het leven is. Wat doet er nu echt toe in dit leven? Is het geld en macht of gezondheid, rijkdom misschien of genot? Alles 'onder de hemel' of onder de zon onderwierp hij aan zijn kritische onderzoek. Hij werd een deskundige die zich proefondervindelijk op de hoogte stelde van de waarde van alles wat er maar enigszins toe deed. Maar zijn conclusie is niet bepaald opwekkend voor iemand

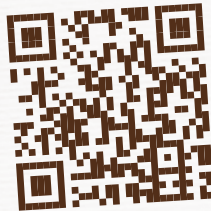
die van studeren werk maakt: we kunnen het geheim van het leven hier op aarde niet doorgronden. Het lijkt allemaal even triest, zinloos en hopeloos. Lucht en leegte is het. Je kunt nooit begrijpen waarom het leven er is, waarom mensen ziek worden en anderen juist niet, waarom sommigen rijk en beroemd worden en andere, vaak betere mensen leven in armoede. Jij bent vast erg enthousiast over je studie en over wat je er leert. Het helpt je de mensen beter te leren kennen of de werkelijkheid te

begrijpen. Je wordt er zelf beter van als kenner van een vak. Wat moet je dan met al je enthousiasme met de woorden van Prediker: het is toch allemaal zinloos? Hij had na grondig onderzoek geconcludeerd: Ik heb alles gezien wat onder de zon gebeurt, en vastgesteld dat het niet meer is dan lucht en najagen van wind. Hou maar op met die studie dus.

Totdat je je blik verplaatst van 'onder de zon' naar 'boven de zon'. Wij hier in onze platte wereld kunnen geen zin ontdekken of geven aan ons leven. Wij zien alleen maar wat we vanuit ons perspectief kunnen zien. Zoals een jonge Eskimo die denkt dat de hele wereld uit sneeuw bestaat. Als je om je heen kijkt vliegen de vragen je aan en blijft de plaats om het antwoord te noteren leeg. Antwoorden krijg je alleen als je van boven kijkt. Als je kijkt vanuit de positie en het perspectief van God.

Wij leven als in een puzzeldoos met talloze losse stukjes waarvan niemand weet hoe ze in elkaar passen. Maar God heeft het deksel van de doos. De chaos is voor hem geordend, de losse stukjes een

Tijdens haar studie wordt Kimberly bepaald bij allerlei levensvragen. Door een zoektocht op het internet vindt ze uiteindelijk God en daarmee antwoorden op haar vragen. Ze vertelt haar verhaal.

samenhangend verhaal. En dat verhaal is zijn plan met deze wereld en met jou. Hij is bezig dat plan uit te voeren. Niets is hier toevallig en zonder reden. Wij kunnen een groot deel van die samenhang onderzoeken en zelfs ontdekken. Vaak ook niet. Maar dat wil nog niet zeggen dat die er niet is. God geeft een reden aan het bestaan en jouw bestaan. En hij wil graag dat je steeds meer van zijn macht en liefde ontdekt in zijn schepping. Hij weet precies hoe de stukjes van jouw leven in elkaar passen.

En jij?

Hoever ben jij met die ontdekkingstocht naar Gods macht en liefde?

WEGWIJZER 5

NIEUWSGIERIG

Jozua 4:20-22

Jozua richtte daar de twaalf stenen op die ze uit de Jordaan hadden meegenomen. Hij zei tegen de Israëlieten: 'wanneer uw kinderen later vragen wat deze stenen betekenen, dan moet u hun het volgende vertellen: "Israël is de Jordaan overgetrokken, en wel over de droge bedding".'

Hoe zit dat precies? Dat is de basisvraag van elke studie. Je wilt weten, kennen, kunnen, begrijpen. Die nieuwsgierigheid zet je aan tot actie. Je gaat vragen stellen, bronnen bestuderen en verbanden zoeken. Zo probeer je samenhang te ontdekken, oorzaken en gevolgen, regelmatigigheden en vaste structuren. En dat helpt je weer om het vervolg te voorspellen en op de juiste manier te handelen. Zo zit het en zo zal het de volgende keer ook wel weer gaan. Je ontdekt hoe mensen meestal handelen in

bepaalde situaties, hoe stoffen zich gedragen in allerlei toestanden en hoe organisaties het beste kunnen opereren in actuele omstandigheden. Jouw zoektocht naar waarheid begint bij vragen stellen. Maar wat triggert jou om vragen te stellen? Wat maakt jou nieuwsgierig?

De kinderen van het volk Israël werden uitgedaagd door een eenvoudig monument bij de Jordaan. Het was er geplaatst in opdracht van Jozua die het volk leidde bij de verovering van

het land Kanaän. Het was een monument bij het oversteken van een belangrijke grens. Nou ja, oversteken? Het was nog veel wonderlijker: ze gingen dwars door de Jordaan heen. Het water week voor hun voeten en ze liepen over de bedding onbedreigd het beloofde land binnen.

Als de kinderen later het monument van stenen zien, stellen ze nieuwsgierige vragen. Dat begint bij: Wat is dat voor een hoop stenen? En gaat verder met: Hoe kon dat nou? Waar bleef dat water en waarom gebeurde dat precies op dat moment? En dat geeft de ouders de kans om te vertellen over de priesters die de ark voorop droegen, dat het water wegtrok toen zij de rivier inliepen en dat het hele volk er zomaar over het droge achteraan kon lopen. En het allerbelangrijkste: dat dit wonderlijke natuurverschijnsel door de Here was aangekondigd en bewerkstelligd. Hij liet de Jordaan leeglopen en hij creëerde

een weg voor het volk zodat ze de grens van het land dat hij hun had beloofd zonder slag of stoot konden overtrekken. En ze konden erover vertellen hoe dat hun vertrouwen op God enorm had gesterkt. Voor God is niets onmogelijk. Met hem kun je het beloofde land veroveren. God nodigt je nadrukkelijk uit om vragen te stellen. Vragen over zijn schepping en zijn daden van liefde en genade: Hoe zit dat, wie deed dat, waarom houdt hij van zondaren, waarom houdt hij zo veel van mij? Hij prikkelt je nieuwsgierigheid door her en der monumenten op te richten van zijn macht en blijken van zijn liefde. Dat kan iets zijn wat mensen bouwden, maar ook een mooie boom, een verre ster of een mooi mens. Het grootste monument is het kruis. God nodigt je uit: vragen staat vrij. Probeer er maar achter te komen wat ik heb gedaan en waarom. En laat het je vertrouwen op mij versterken.

En jij?

Het grootste monument dat God heeft opgericht is het kruis op Golgota. Welke vragen heb jij daarbij?

Lifeline

O Heer, hoe groot bent u!
U bent een geweldige God.

Als ik kijk naar de schepping om mij heen, de
schitterende luchten, de bergen of de zee, dan
bewonder ik uw macht, uw creativiteit en
intelligentie.

Dan bewonder ik u: de Heer van hemel en aarde.

Ik buig mij in aanbidding voor u neer.

En mijn bewondering wordt nog groter als ik denk aan
uw liefde voor ons mensen.

U heeft ons een goddelijke taak gegeven in uw
schepping.

U ziet mij als uw geliefde kind in Jezus Christus.

En uw Geest en Woord helpen mij bij u te blijven.

Dank u voor het wonder van uw genade en liefde.

Dank u wel dat ik mag studeren en mee mag helpen te
ontdekken hoe groot u bent.

Er komt geen eind aan die ontdekkingsstocht.

Leid mij, Heer, naar nieuwe ontdekkingen en vergroot
mijn kennis van en mijn bewondering voor u.

Zegen mijn studie.

Amen.